

جامعه ایران در چه شرایطی است

گروه‌هایی هم هستند که در هیچ‌کدام از این دسته‌جات قرار نمی‌گیرند یا مخالفانند یا بی‌تفاوت؛ اما همه این‌ گروه‌ها در خلاصی از وضعیت موجود هم‌داستان هستند. یکی از اثرات مهم خلاصی متمیزشدن مردم است، در این وضعیت مردم به‌ندرت بر سر موضوعات یا یکدیگر به توافق می‌رسند. اگر چه این رویکرد در ابتدا به نفع دستگاه‌های سه‌گانه کشور است، در درازمدت این دستگاه‌ها با تلنباری از مطالبات موجه و ناموجه مردم روبه‌رو می‌شوند که با لاینحل‌ماندن آنان تصویر ناکارآمد این دستگاه‌ها در نزد مردم قوت می‌گیرد. مخالفان به این آسیب‌پذیری آگاهند. آنان با تمرکز بر موضوعاتی که توان جذب و هم‌گرایی مردم را دارند، سعی می‌کنند تا استعاره خلاصی از وضعیت موجود را با رهایی منطق سازند.
اینک جامعه ایران در چنین شرایطی است. حال آنکه کشودکی سیاسی در کنشگری سیاسی است، نه واکنش به آن؛ کاری که اینک دستگاه‌های سه‌گانه انجام می‌دهند. آنان بیش از آنکه مفاهیمی سیاسی تولید کنند، با استعاره‌های تولیدشده از سوی مخالفان برخورد می‌کنند. این واکنش با رویکردی سلبی همراه است. رویکردی که معادلات و تناقضات را پیچیده‌تر می‌کند و مانند ویروس‌سی به ابعاد دیگر جامعه ازجمله احزاب اصلاح‌طلب و اصولگرا و مردم نیز سرایت می‌کند. این‌گونه است وضعیتی که اکنون همه در آن گرفتارند. شرایط کنونی شرایط تازه‌ای است که پیش‌ازین در دولت‌های گذشته انقلاب اسلامی تجربه نشده است. شاید بدیع‌بودن این شرایط، عبور از آن را دشوارتر کرده است. بعد از دولت سازندگی و نابرابری‌های به‌وجودآمده، جامعه سیاسی ایران برای احیای سیاست به دولت اصلاحات روی آورد؛ دولتی که برابری اقتصادی را از طریق توسعه سیاسی دنبال می‌کرد. اگر روندی که در دولت اصلاحات آغاز شده بود، ادامه پیدا می‌کرد و دولتی هم‌گرا با آموزه‌های دولت اصلاحات روی کار می‌آمد، شاید مشکلات امروز بر سر راه دولت روحانی و جامعه ایران نبود. بی‌تردید دولت احمدی‌نژاد، گسستی در روند اصلاحات و توسعه سیاسی ایجاد کرد و از این منظر می‌توان ادعا کرد که عمده مشکلات امروز نشئت‌گرفته از دولت احمدی‌نژاد است. این به معنای انداختن طوق تقصیر بر گردن دولت نهم و دهم نیست. دولت احمدی‌نژاد با بیان مکرر خلاف واقع مردم را به دستگاه اجرایی کشور بی‌اعتماد کرد. اگر اکنون اف‌ت‌ا‌ع‌گ‌ر‌د‌ن مردم به دشواری صورت می‌گیرد، از نتایج عملکرد این دولت است. چیزی که اصولگرایان هنوز به آن باور ندارند و با اینکه دولت روحانی قربانی این طرز تفکر است، به او مجله می‌کنند. از این منظر آنان با اپوزیسیون هم‌داستان هستند. برخی اصولگرایان از مردمی حرف می‌زنند که مطابق خواسته آنان سیاست‌ورزی می‌کنند. همان‌طور که اپوزیسیون از مردمی حرف می‌زند که مطابق ر‌ی‌ا‌ی‌های آنان سیاست‌ورزی می‌کنند. اپوزیسیون به اصطلاح درصدد است‌ت‌ح‌ال‌ه وضعیت خاصی به رهایی است و برخی اصولگرایان برآن‌اند تا از وضعیت خلاصی بهره‌برداری و دولت روحانی را از در به در کنند. در این صورت‌بنی، گرچه اصولگرایان و اپوزیسیون خصم یکدیگرند و تضاد منافع عمیقی دارند، در فرایند عملکردشان یکدیگر را یاری می‌کنند؛ چراکه تبعات این رویکرد جز نادیده‌گرفتن مردم نخواهد بود. رویکرد سنتی طیف‌هایی از اصولگرایان به سیاست و رویکرد به‌ظاهر رادیکال جریان غالب اپوزیسیون به ایجاد وضعیتی ایستا منجر شده و راه را نیز بر خلق سیاست می‌بندد.

شرق؛ پروژه‌های عمرانی با اصرار نماینده حوزه انتخابی

شرق؛ پروژه‌های عمرانی با اصرار نماینده حوزه انتخابی تعریف می‌شود، بودجه سالانه‌ای برای اجرای طرح‌های عمرانی به تصویب می‌رسد، اما به‌دلیل جبران کسری درآمدی، این هزینه محقق نمی‌شود. خروجی این سنت همیشگی در سال‌های اخیر منجر به انباشت بیش از چهارهزار پروژه عمرانی نیمه‌تمام در سراسر کشور شده است. سازمان برنامه و بودجه دو سال پیش برای ساماندهی به این پروژه طرح واگذاری به بخش خصوصی را اجرا کرد، اما به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، اجرای این راهکار عملاً شکست خورده است. بازوی پژوهشی مجلس، برای نمونه ۷۶ پروژه از پروژه‌هایی را که سازمان برنامه و بودجه برای واگذاری معرفی کرده بود، مورد مطالعه میدانی قرار داده و به نتایج جالبی رسیده است. براین‌اساس سهم یک نهاد عمومی غیردولتی در تملک این پروژه‌ها بسیار بیشتر از بخش خصوصی بوده، ضمن اینکه برخی از پروژه‌هایی که مزیت بهره‌برداری بالایی داشتند، با میزان برآورد و نحوه واگذاری اعلام‌شده در سایت سازمان برنامه و بودجه هم‌خوانی ندارند، مثلاً گفته شده بود آزادراه اما فقط تکمیل و خرده‌کاری باقی مانده است. یا در آزادراه شرق اصفهان قبلاً قرارداد بسته شده است یا برای راه‌آهن گل‌گهر شیراز نیز قبلاً با قرارگاه قرارداد بسته شده است. مرکز پژوهش‌های مجلس هشدار داده است باید دقت کرد خطای راهبردی که در خصوصی‌سازی رخ داد، در «مشارکت عمومی و خصوصی» تکرار نشود و نهادهای عمومی غیردولتی میدان را بر بخش خصوصی تنگ نکنند. یکی دیگر از آسیب‌هایی که در حوزه پروژه‌های عمرانی از سوی کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس شناسایی شده، تعارض منافع مالی بدنه دولت است که برای اجرای پروژه‌ها اقدام به تشکیل انواع شرکت تعاونی و دیگر تشکیلات افقاری کرده‌اند. چنان که این تشکیلات اقماری، فقط در صورت باقی‌ماندن پروژه‌ها در بخش دولتی می‌توانند ارتزاق کنند و در صورت انتزاع پروژه‌ها، این تشکیلات قادر به بقا در فضای رقابتی بدون رانت نخواهند بود. امکان معامله تشکیلات اقماری با دستگاه‌های دولتی وابسته، مهم‌ترین انگیزه مانع‌تراشی مدیران دستگاهی (که درعین‌حال سهامدار تشکیلات اقماری هستند) در مسیر واگذاری است؛ مثلاً پروژه‌های مربوط به احداث بیمارستان یکی از این موارد است که در تعارض با منافع مدیران و تصمیم‌گیران بخش بهداشت به‌طورکامل پزیشان هستند که خود ذی‌نفع مستقیم و حتی سهام‌دار بیمارستان‌ها و مراکز درمانی کنونی هستند.

تعریف طرح بدون منطق اقتصادی

به گزارش «شرق»، مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی مفصل به بررسی واگذاری طرح‌های عمرانی به بخش خصوصی، موانع و چالش‌های آن پرداخته است. این گزارش با بررسی فصول مختلف طرح‌های عمرانی (براساس دسته‌بندی لایحه بودجه ۱۳۹۶) هشت فصل «حمل‌ونقل»، «منابع آب»، «کشاورزی و منابع طبیعی»، «آب و فاضلاب»، «توسعه و خدمات شهری، روستایی و عشایر»، «انرژی»، «درمان» و «آموزش عالی» انتخاب شده‌اند که بیش از ۷۰ درصد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ و قریب ۹۰ درصد از مانده اعتبارات

سال‌های بعد طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای را به خود اختصاص داده‌اند. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه سال ۹۶ حدود ۶۳ هزارمیلیارد تومان بوده است که در قالب فصول مختلف، بین طرح‌های ملی و استانی توزیع شده است. گزارش یادشده ابتدا تصویری از اعتبارات اختصاص‌یافته به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (غیر از ردیف‌های متفرقه) در لایحه بودجه ۱۳۹۶ ارائه کرده است. بیشترین مقدار اعتبارات اختصاص‌یافته، مربوط به طرح‌های امور اقتصادی با اعتبار ۱۸هزارو ۱۷۹ میلیارد تومان است. اعتبارات این امور ۵۹ درصد از مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی سال ۱۳۹۶ است. امور مسکن، عمران شهری و روستایی نیز با سهم ۱۲ درصد از مجموع اعتبارات سال ۱۳۹۶ (در مجموع امور ده‌گانه) بعد از امور اقتصادی در جایگاه دوم قرار دارد. از منظر حجم اعتبار مورد نیاز برای خاتمه طرح‌ها فصل حمل‌ونقل با اعتبار مورد نیاز برابر ۱۲۷ هزار میلیارد تومان بیشترین اعتبار را برای اتمام طرح‌های خود نیاز دارد. فصول انرژی و منابع آب به ترتیب با اعتبار مورد نیاز ۳۳ و ۳۸ هزار میلیارد تومان در جایگاه دوم و سوم قرار دارند. مجموع اعتبارات سال ۱۳۹۶ در هشت فصل «حمل‌ونقل»، «منابع آب»، «کشاورزی و منابع طبیعی»، «آب و فاضلاب»، «توسعه و خدمات شهری، روستایی و عشایری»، «انرژی» و «آموزش عالی» و «درمان» بیش از ۷۰ درصد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ و قریب ۹۰ درصد از مانده اعتبارات سال‌های بعد طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای را تشکیل می‌دهند. برهمین‌اساس گفته شده که باید مطالعات را با تمرکز بر همین بخش‌ها ادامه داد.

تعارض منافع مالی بدنه دولت

براساس اطلاعاتی که از فصول مختلف طرح‌های نیمه‌تمام وجود داشته است، فصلی به‌عنوان فصول دارای اولویت تعیین شده‌اند. این فصول منتخب درواقع مهم‌ترین بخش‌ها از لحاظ کمی (بالابودن حجم اعتبارات) و نیز کیفی پتانسیل جذب سرمایه‌گذار هستند. مرکز پژوهش‌های مجلس در این گزارش به نتایج جلسات کارشناسی با ذی‌نفعان دولتی و این منطقه قرار بگیرند، می‌توان تحولی در اینجا ایجاد کرد.

وی با اشاره به اینکه ۷۰ درصد جمعیت جهان در سواحل یعنی فاصله ۱۰۰کیلومتری دریاها زندگی می‌کنند، اما این رقم در کشور ما تنها دو درصد جمعیت است، گفت: از خرم‌شهر تا گوادر حدود ۱۰۵ میلیون نفر زندگی می‌کنند؛ چطور است که در بقیه دنیا ۷۰ درصد جمعیت در ۱۰۰کیلومتری سواحل زندگی می‌کنند، اما در ایران این‌گونه نیست؟ آیا نمی‌توانستیم برنامه‌ریزی کنیم که مناطق ساحلی مثل لامرد جمعیت‌پذیر شوند؟ رئیس هیئتمدیره شرکت مجتمع آلودینیوم جنوب (سالکو) با بیان اینکه قبل از پیروزی انقلاب اسلامی ترکیب جمعیتی ما به گونه‌ای بود که ۳۶ میلیون نفر جمعیت داشتیم؛ ۲ میلیون روستایی و ۱۶ میلیون شهری و به‌تدریج به جمعیت رشد کرد. ترکیب جمعیت روستایی همچنان ثابت ماند، تصریح کرد: وقتی جمعیت کشور ۶۵ میلیون نفر شد، همچنان ۴۵ میلیون نفر در شهرها و ۲۰ میلیون نفر در روستاها زندگی می‌کردند، امروز که جمعیت بیش از ۸۰ میلیون نفر شده هم ۲۰ میلیون نفر جمعیت روستایی داریم و ۶۰ میلیون شهری، یعنی هرچه جمعیت کشور اضافه شده، جمعیت روستایی ثابت مانده و مهاجرت به شهرها بیشتر شده است. وی اضافه کرد: البته چاره‌ای هم نیست؛ زیرا ظرفیت روستاها محدود است و جمعیت‌پذیری آنها هم همین میزان ظرفیت را دارد. می‌توانستیم این مهاجرت را مدیریت کنیم، اما به دلیل گرفتاری‌های دیگر به این موضوع کمتر توجه شد. مشاور رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه جمعیت‌پذیری در مناطق ساحلی کشور مورد توجه دولت قرار دارد، تصریح کرد: درست است که لامرد با کمبود آب

اقتصاد

مرکز پژوهش‌های مجلس نسبت به تکرار تجربه «خصوصی‌سازی» با حضور نهادهای عمومی غیردولتی هشدار داد

بازیگر نقش اول واگذاری‌های عمرانی

خصوصی فعال در این حوزه که در آن موانع واگذاری و مشارکت در طرح‌های نیمه‌تمام عمرانی در فصول احصا و راهکارهایی برای آن پیشنهاد شده، پرداخته است. بررسی و تحلیل موانع و راهکارهای شناسایی‌شده برای فصول منتخب مختلف نشان می‌دهد عدم کفایت اطلاعات فنی و اقتصادی طرح‌ها یکی از این موانع است که گفته شده ناشی از تعریف طرح‌ها به علل غیرکارشناسی و خارج از نظام یکپارچه آمایش سرزمین است و اینکه در برخی موارد تولید اطلاعات دقیق، در عمل دالت بر عدم لزوم احداث پروژه خواهد داشت.

دومین مانع فقدان چارچوب استاندارد گزارش‌های توجیهی است که موجب عدم امکان ارزیابی بانک‌ها و در نتیجه اطمینان‌ناداشتن بانک‌ها برای تأمین مالی می‌شود. به بیان دیگر در بسیاری از این طرح‌ها مطالعات ناکافی و حتی نادرست برای کوچک‌نمایی هزینه‌ها و بزرگ‌نمایی دستاوردها در بسیاری از طرح‌ها وجود دارد. افزایش حجم پروژه در طول دوره احداث و فریب‌شدن دائمی طرح‌ها، همان مطالعات سطحی اولیه را نیز نقض و طرح‌ها را هرچه نامناسب‌تر کرده است. یکی دیگر از مشکلات این طرح‌ها تعارض منافع اداری مدیران مرتبط و میدانی دولت با روش واگذاری و مشارکت است که موجب کاهش اختیارات و امکانات در دسترس آنان خواهد شد. از نظر این گزارش تعارض منافع مالی بدنه دولت که برای اجرای پروژه‌ها، اقدام به تشکیل انواع شرکت تعاونی و دیگر تشکیلات اقماری کرده‌اند، یکی دیگر از این موانع است که به گفته آن فقط در صورت باقی‌ماندن پروژه‌ها در بخش دولتی، این تشکیلات اقماری می‌توانند ارتزاق کنند و در صورت انتزاع پروژه‌ها، این تشکیلات قادر به بقا در فضای رقابتی بدون رانت نخواهند بود. امکان معامله تشکیلات اقماری با دستگاه‌های دولتی وابسته، مهم‌ترین انگیزه مانع‌تراشی مدیران دستگاهی (که در عین حال سهام‌دار تشکیلات اقماری هستند) در مسیر واگذاری هاست.

بر اساس این گزارش، یکی دیگر از موانع واگذاری طرح‌ها به رویکرد غالب مدیران دولت برمی‌گردد که در آن فقط پروژه‌هایی را که خودشان صلاح بدانند برای واگذاری اطلاع‌رسانی می‌کنند. در حالی که بخش

خصوصی باید اطلاعات همه طرح‌ها در اختیارش قرار گیرد تا خودش اقدام کند و پیشنهاد بدهد.

ایرادات وارده بر سازمان برنامه و بودجه

بررسی انجام‌شده مرکز پژوهش‌های مجلس، بر فرایند واگذاری در دو سال گذشته نشان می‌دهد یکی از مشکلات اساسی ارائه اطلاعات پروژه‌ها خارج از چارچوب استاندارد و هماهنگی مناسب است و این در بررسی میدانی ۷۶ پروژه معرفی‌شده سازمان برنامه و بودجه برای واگذاری مشخص است. به عنوان نمونه، میزان صحت و انطباق هشت پروژه از این ۷۶ پروژه که مربوط به بخش راه (دارای غنی‌ترین قوانین و مقررات برای مشارکت بخش خصوصی) بوده است، در زیر ارائه می‌شود: احداث آزادراه «سلفچگان- اراک- خرم‌آباد»؛ قطعه «اراک تا خرم‌آباد» را درحال حاضر قرارگاه سازندگی خاتم‌النبیا در عمل مشارکت کرده و مشغول به کار است. درباره قطعه سلفچگان تا اراک هم فعلاً برنامه‌ای وجود ندارد.

آزادراه کانگداز شرقی اصفهان؛ برای اجرای این طرح یک شرکت بخش خصوصی قرارداد داشت که ابتدا سال ۱۳۹۵ آن قرارداد خاتمه پیدا کرد؛ سپس اجرای دو قطعه به یک شرکت بخش عمومی و اجرای یک قطعه دیگر به شرکتی خصوصی محول شد. آزادراه «پل زال- اندیمشک- اهواز»؛ قطعه «ولی قطعه «اندیمشک-اهواز» در حال واگذاری است و چند متقاضی اعلام آمادگی کرده‌اند؛ یک شرکت ایتالیایی، یک شرکت کهرای و چند شرکت ایرانی متقاضی هستند. آزادراه «اصفهان- شیراز»؛ در حال حاضر قرارگاه سازندگی خاتم دارای قرارداد است و پروژه ۵۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد. قطعه اصفهان تا ایزدخواست نیز در دست بررسی و درحال انجام مذاکرات قراردادی است.

راه‌آهن «میانه – بستان‌آباد-تبریز»؛ این طرح عملاً درحال بهره‌برداری است و فقط مراحل انتهایی طرح و کارهای تکمیلی آن باقی مانده است. صد میلیارد نیز اعتبار برای برخی کارهای متفرقه در طول مسیر مورد نیاز است.

راه‌آهن «گل‌گهر-شیراز»؛ دارای قرارداد است، برخی قطعات را قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا انجام می‌دهد و یک قطعه را نیز پیمانکار بخش خصوصی در دست اجرا دارد. البته هزار میلیارد تومان نیز سرمایه‌گذاری مورد نیاز است.

آزادراه «سیرجان- بندرعباس»؛ برای این طرح فراخوان سرمایه‌گذاری منتشر شده است و آزادراه «شیراز- بوشهر»؛ سرمایه‌پذیر مطالعه جدی انجام نداده است، اما سرمایه‌گذارانی از روسیه و چین اعلام آمادگی کرده‌اند.

مرکز پژوهش‌های مجلس با ارائه اطلاعات این هشت پروژه توضیح داده است: مجموع این هشت پروژه برگزیده، برخی از قبل واگذار شده بود و برخی هم با آن میزان برآورد و نحوه واگذاری اعلام‌شده در سایت سازمان برنامه و بودجه هم‌خوانی نداشت. مثلاً گفته شده بود آزادراه، اما فقط تکمیل و خرده‌کاری باقی مانده است. یا در آزادراه شرق اصفهان قبلاً قرارداد بسته شده است یا در راه‌آهن گل‌گهر شیراز نیز قبلاً قرارداد با قرارگاه بسته شده است.

خبر

واردات کالا بدون انتقال ارز آزاد شد

● هیئت وزیران به پیشنهاد گمرک ایران واردات کالا بدون انتقال ارز را برای کالاهای موجود در انبارها بلامانع اعلام کرد. به گزارش مهر، براساس تصویب نامه هیئت وزیران به پیشنهاد گمرک ایران ثبت سفارش با اعتبار حداکثر یک ماه برای ترخیص جهت واردات کالا به استثنای خودرو که تا قبل از تاریخ تصویب این تصویب‌نامه دارای قبض انبار اماکن گمرکی، مناطق آزاد تجاری–صنعتی و ویژه اقتصادی باشند، بدون انتقال ارز و با ارز مقناضی از سوی هیئت وزیران بلامانع اعلام شده است.

اعلام آمار رشد اقتصادی متوقف شد

● از ابتدای اسما، بانک مرکزی به‌عنوان مدعی اصلی محاسبه آمار رشد اقتصادی، اعلام آمار این حوزه را متوقف کرده و تاکنون که نیمه اول سال رو به اتمام است، هنوز هیچ نرخِ اعلام نشده است. به گزارش مهر، ۲۴ خرداد سال جاری بود که برای آخرین بار بانک مرکزی آمار رشد اقتصادی کشور را اعلام کرد؛ البته نه برای سال ۹۶؛ بلکه آمار تجمیعی رشد اقتصادی در سال ۹۷ بود که به‌عنوان یک خبر در خروجی بانک مرکزی قرار گرفت. براساس محاسبات مقدماتی و اولیه اداره حساب‌های اقتصادی بانک مرکزی، تولید ناخالص داخلی ایران به قیمت پایه و به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۰، در سال ۱۳۹۶ به ۶۹۴ هزار میلیارد تومان رسید که آن‌گونه که سیاست‌گذار پولی و بانکی کشور اعلام کرده بود، در مقایسه با رقم مشابه سال ۱۳۹۵ حدود ۳۰۷درصد افزایش یافته است.

رشد اقتصاد ایران سال ۹۷ و ۹۸ منفی می‌شود

● در جدیدترین گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس پیش‌بینی شده است که در سال ۱۳۹۷ رشد اقتصادی ایران با درنظرگرفتن سناریوی اول ۰۰۵- و با سناریوی دوم ۲۰۸- درصد باشد. به گزارش فارس، مرکز پژوهش‌های مجلس در تحلیلی از بخش حقیقی اقتصاد ایران، به بررسی رشد اقتصادی در سال ۱۳۹۶ و پیش‌بینی آن در سال ۱۳۹۷ پرداخت. دفتر مطالعات اقتصادی این مرکز در گزارشی با عنوان «تحلیل بخش حقیقی اقتصاد ایران، عملکرد رشد اقتصادی سال ۱۳۹۶ و پیش‌بینی سال ۱۳۹۷» آورده است: رشد اقتصادی سال ۱۳۹۶ که در قیاس با ۱۰ سال اخیر با کمترین شوک‌ها مواجه بود، به سطح بلندمدت خود نزدیک شد و تولید ناخالص داخلی در این سال رشد ۳۰۷ درصدی با نفت و ۴۰۶ درصدی بدون نفت را تجربه کرد. این گزارش می‌افزاید: عملکرد رشد اقتصادی سال ۱۳۹۷ بیش از هر چیز متأثر از وضعیت تحریم‌های آمریکا پس از خروج این کشور از برجام و نوع واکنش اقتصادی ایران خواهد بود. براساس این در این گزارش ضمن شناسایی کانال‌های مستقیم و کوتاه‌مدت تحریم بر عملکرد بخش حقیقی و تولید برای تحریم‌ها، در دو سناریو پیش‌بینی می‌شود که در سال ۱۳۹۷، متناسب با زمان‌بندی اعلام‌شده برای تحریم‌ها، در دو سناریو متفاوت آثار تحریم بر رشد اقتصادی و رشد بخش‌های اصلی برآورد شده است. دلیل اصلی تفاوت این دو سناریو، به همکاری نسبی یا همکاری نکردن اروپا با ایران در مواجهه با تحریم‌های آمریکا مربوط است. گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس تصریح می‌کند که با درنظرگرفتن این دو سناریو پیش‌بینی می‌شود که در سال ۱۳۹۷ رشد اقتصادی ایران در سناریوی اول ۰۰۵- و در سناریوی دوم ۲۰۸- درصد باشد. این میزان برای رشد بدون نفت ۱۰۹ و ۰۰۸ درصد برآورد می‌شود. جزئیات برآورد رشد و تحلیل هریک از زیربخش‌ها در متن گزارش ارائه شده است. همچنین در این گزارش رشد سال ۱۳۹۸ نیز پیش‌بینی شده است که رشدی بین ۳۰۸- تا ۵۰۵- درصد را نشان می‌دهد؛ البته این در شرایطی است که دولت هیچ‌گونه سیاست فعالی برای خنثی‌سازی و مقابله فعالی با تحریم‌ها نداشته باشد. تحریم‌های اقتصادی از طرق مختلفی بر اقتصاد ایران مؤثر است. در این گزارش ضمن شناسایی کانال‌های اثرگذار اقتصادی مستقیم و کوتاه‌مدت تحریم بر عملکرد بخش حقیقی و تولید در سال ۱۳۹۷، متناسب با زمان‌بندی اعلام‌شده برای تحریم‌ها، در دو سناریوی اول: کاهش ۵۰۰ هزار بشکه صادرات نفت ایران در نیمه دوم سال، افت ۲۲ درصدی تولید خودرو از سه ماهه دوم سال، افت ۵۰۲ درصدی سایر صنایع (به جز صنایع غذایی، غذایی، صنایع شیمیایی و فلزات اساسی) از نیمه دوم سال، کاهش ۱۸درصدی واردات از نیمه دوم سال، درنظرگرفتن دو سناریوی بالا پیش‌بینی می‌شود که در سال ۱۳۹۷ رشد اقتصادی ایران در سناریوی اول ۰۰۵- و در سناریوی دوم ۲۰۸- درصد باشد. این میزان برای رشد بدون نفت ۱۰۹ و ۰۰۸ درصد برآورد می‌شود.